

Zasady współpracy szkoły z pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania albo higienistką szkolną

Ministerstwo Edukacji Narodowej zwraca uwagę na ważną rolę profilaktycznej opieki zdrowotnej realizowanej w środowisku szkolnym. W tym kontekście przypomina o zasadach współpracy szkoły z pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania albo higienistką szkolną.

Profilaktyczna opieka zdrowotna realizowana w szkołach i placówkach jest istotnym elementem funkcjonowania społeczności szkolnej. Pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna nie tylko realizuje świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych, ale także zbiera informacje na temat stanu zdrowia oraz rozwoju uczniów. Informacje, jakie pielęgniarka pozyskuje podczas wykonywania swoich zadań, powinny mieć wpływ na planowanie przez szkołę programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zagadnień edukacji zdrowotnej i bezpieczeństwa.

Pielęgniarka jest jedną z pierwszych osób mogących dostrzec ślady przemocy na ciele ucznia i uczennicy oraz nienależytej opieki sprawowanej nad dzieckiem.

W związku z powyższym zwracam się do Państwa Dyrektorów z prośbą o przypomnienie sobie oraz pozostałym pracownikom szkół i placówek zasad współpracy szkoły z pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania albo higienistką szkolną, wynikających z ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. z 2019 r. poz. 1078) oraz ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).

Oto podstawowe regulacje w zakresie realizacji zadań:

1. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.):
  - › Art. 68 ust. 1 pkt 11 - Dyrektor szkoły współpracuje z pielęgniarką albo higienistką szkolną sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi i młodzieżą, w tym udostępnia imię, nazwisko i numer PESEL ucznia celem właściwej realizacji tej opieki.
  - › Art. 69 ust. 8 - Na wniosek dyrektora szkoły pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna przedstawia na posiedzeniach rady pedagogicznej zagadnienia z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia uczniów, z zachowaniem w tajemnicy informacji o stanie zdrowia uczniów.
  - › Art. 83 ust. 1a - W zebraniach rady rodziców może uczestniczyć pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna w celu omówienia zagadnień z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia uczniów, z zachowaniem w tajemnicy informacji o stanie zdrowia uczniów.
2. ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. z 2019 r. poz. 1078):

- › Art. 18 ust. 1-4 - Pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna współpracuje z dyrektorem szkoły, nauczycielami i pedagogiem szkolnym. Współpraca polega na podejmowaniu wspólnych działań w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia, z uwzględnieniem potrzeb zdrowotnych oraz rozpoznanych czynników ryzyka dla zdrowia uczniów danej szkoły. W ramach współpracy pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna doradza dyrektorowi szkoły w sprawie warunków bezpieczeństwa uczniów, organizacji posiłków i warunków sanitarnych w szkole. Na wniosek dyrektora szkoły pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna przedstawia zagadnienia z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia uczniów na posiedzeniach rady pedagogicznej, z zachowaniem prawa do tajemnicy o stanie zdrowia uczniów.
- › Art. 19 - Współpraca pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania albo higienistki szkolnej z rodzicami, albo pełnoletnimi uczniami oraz z dyrektorem szkoły, nauczycielami i pedagogiem szkolnym, może odbywać się z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, środków komunikacji elektronicznej lub publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, pod warunkiem że administratorzy i podmioty przetwarzające dane osobowe wdrożą środki techniczne i organizacyjne zapewniające odpowiedni stopień bezpieczeństwa tych danych w procesie ich przekazywania, określony w przepisach o ochronie danych osobowych.
- › Art. 6 ust. 1 - Pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna sprawują profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami w gabinecie profilaktyki zdrowotnej zlokalizowanym w szkole, a w przypadku braku gabinetu profilaktyki zdrowotnej w szkole, w miejscu określonym w umowie o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.
- › Art. 7 ust. 2, 3 i 5 - Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami jest sprawowana w przypadku braku sprzeciwu rodziców albo pełnoletnich uczniów.

Rodzice na pierwszym zebraniu rodziców oraz pełnoletni uczniowie na pierwszych zajęciach z wychowawcą w roku szkolnym uzyskują informację o zakresie opieki zdrowotnej oraz o prawie do wyrażenia sprzeciwu, o którym mowa powyżej, złożonego w formie pisemnej do świadczeniodawcy realizującego opiekę.

Sprawowanie opieki nad uczniami przewlekłe chorymi lub niepełnosprawnymi, wymaga pisemnej zgody rodziców albo pełnoletnich uczniów. Zgodę wyraża się przed objęciem ucznia opieką.

- › Art. 8 ust. 2 - Pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna integrują opiekę zdrowotną nad uczniami w celu wsparcia rodziców oraz pełnoletnich uczniów w realizacji prawa do świadczeń zdrowotnych.
- › Art. 17 ust. 1 - Współpraca pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania albo higienistki szkolnej z rodzicami albo pełnoletnimi uczniami polega na:

  - › przekazywaniu informacji o: stanie zdrowia i rozwoju psychofizycznym ucznia, terminach i zakresie udzielania świadczeń profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, możliwościach i sposobie kontaktowania się z osobami sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami;
  - › informowaniu i wspieraniu rodziców lub pełnoletnich uczniów w: organizacji korzystania ze świadczeń profilaktycznej opieki zdrowotnej oraz opieki stomatologicznej nad uczniami, w tym profilaktycznych badań lekarskich, badań przesiewowych, przeglądów stomatologicznych oraz szczepień ochronnych, realizacji

zaleceń lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz lekarza dentysty;
uczestniczeniu w zebraniach z rodzicami albo zebraniach rady rodziców, w celu
omówienia zagadnień z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia uczniów.

Dodatkowo warto podkreślić, że szkoła ma obowiązek realizować program wychowawczo-profilaktyczny opracowany na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka. Pielęgniarka, jako ekspert z zakresu zdrowia, wspiera szkołę zarówno w ww. diagnozie potrzeb, jak i upowszechnia zasady zdrowego stylu życia oraz kształtuje postawy uczniów, rodziców i nauczycieli w tym obszarze.

Źródło: *Ministerstwo Edukacji Narodowej*

Data publikacji 30.04.2024
Data modyfikacji 30.04.2024

Osoba wytwarzająca/odpowiadająca za informację:

Osoba udostępniająca informację:
Renata Karwat